

We houden de oeverwaluwand recht !

De oeverwaluw, de kleine neef van de boeren- en huiswaluw, maakt z'n nest op het einde van een zelf gegraven tunneltje in een verticale wand van aarde of zanderig materiaal. Oorspronkelijk deed de oeverwaluw dit, net zoals de ijsvogel, in afgekalfde oevers van bijvoorbeeld een rivier. Aangezien afgekalfde oevers bijna nergens nog worden getolereerd (wegens gevaar op dijkbreuken, verzakkingen of inname van grond), neemt de oeverwaluw vaak z'n intrek in vergelijkbare wanden op industriezones waar aannemers van grondwerken tijdelijke hopen aarde of zand stockeren of op locaties waar zand wordt ontgonnen. Bij het afscheppen van dergelijke hopen (met de bulldozer) ontstaat er een mooie verticale wand die vaak ettelijke meters hoog is. Ideaal voor een kolonie oeverwaluwen om dit in te palmen ...

Die tijdelijke stockage is natuurlijk een economische activiteit : het materiaal ligt klaar om verkocht te worden en heeft dus een economische waarde. Wanneer de oeverwaluwen begin mei hun nesten graven en later tot broeden komen, dan zijn deze nesten door de wet beschermd. Vernietigen mag niet alhoewel dit vaak door onwetendheid of onachtzaamheid toch nog gebeurt. De wand moet immers intact blijven gedurende het ganse broedseizoen, dit betekent vaak wachten tot 15 augustus wanneer het laatste nest is uitgevlogen. In die tussentijd kan er heel wat mislopen ...

Om de economische realiteit in hoofde van de bedrijfsvoerder te verzoenen met de wettelijke zorgplicht voor die kolonie oeverwaluwen is een gemeentelijk subsidiereglement een ideaal instrument. Hiermee kan immers worden opgetreden om een lokale situatie te verhelpen. In ruil voor bescherming van de oeverwaluwwand tijdens het broedseizoen, ontvangt de eigenaar 5 % van de economische waarde van de hoop aarde/zand die tijdens het broedseizoen tijdelijk 'uit de handel' wordt genomen. Enkel het gedeelte van de wand die noodzakelijk is voor de instandhouding (stabiliteit) van de oeverwaluwwand wordt in rekening gebracht. Het is dus perfect mogelijk dat bij een omvangrijke hoop aarde/zand, dienstig als oeverwaluwwand, de achterzijde van deze hoop door de eigenaar nog verder kan worden gebruikt tijdens het broedseizoen zolang de stabiliteit van de wand niet in het gevaar komt. Vaste infrastructuurelementen (zoals een vast wand op een bedrijf) komen niet in aanmerking voor dit subsidiegedeelte aangezien deze niet in de handel zijn. Na het broedseizoen komt de wand terug in de handel, ieder jaar graaft de oeverwaluw immers een nieuw nest en het is dan ook optimaler dat er ieder jaar een 'verse' wand beschikbaar is.

Naast deze subsidie is er een bonus voorzien in het reglement naargelang het aantal nesten aanwezig in de wand :

- 1 tot 10 nesten : 15 EUR
- 11 tot 20 nesten : 25 EUR
- 21 tot 40 nesten : 40 EUR
- Meer dan 40 nesten : 50 EUR

Oeverwaluwwand op de depot van de firma Seru - Welvaartstraat- Veurne (foto 2004)

De uitgaven die de gemeente verricht kunnen in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst-cluster natuurlijke entiteiten, net zoals bij de huiswaluwen, genieten van een subsidie van 50 % vanwege het Vlaamse Gewest.

Het voorstel werd reeds positief geadviseerd door de Veurnse MINA-raad. Aan het Regionaal Landschap IJzer en Polder zal worden voorgesteld om het subsidiereglement bij de aangesloten gemeenten te ondersteunen. Ook de gemeenten De Panne (zandwinning te Adinkerke) en Nieuwpoort (industriezone) komen in aanmerking voor dit subsidiereglement.